

--	--	--	--	--

GYŰJTŐ: KNEZLI JÓZSEF
ORÁKOS: I. RÉSZ.

TART.: GURSAKI GYŰJTES, SEJLT MINTALAPOK

---

2 lap, 5 mintalap

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

FOLKLORAI MŰTÁR:
SZERKULTÁR: XV. B.

LECTALORAS:

BUZSÁKI HÍMZÉS

Anyaga. Erősszálú vászon. A hímzőfonál lehet 8., vagy 10. sz. hímzőpamut, vagy mulinéfonál, de használhatunk szintartó Wolga vagy „Futár” védjegyű északi fonalat.

Rajza. Vonalvezetésében a rózsza, a kacsakeringő és a tompaszög elég gyakran fordul elő, s bár rajzgondolatban nem nagyon gazdag, a hímzés összehatásában mégis szép. Az egybevágó értékű *kék, piros, zöld és sárga* színeket használják, túlnyomóan azonban a kék és pirosat.

Öltések. Használják a száröltést, szál-levarrást, laposhímzést, láncöltést egyszeresen és szorosan egymás mellett, a kettős láncöltésnek azonban egy szellemes formáját

ismerik, mely a következőképen készül:

Varrunk egy kis láncöltést, azt leöltjük és kis előöltést teszünk. Most felöltünk a láncszem tövéhez jobbról, balról kiöltünk, leszúrunk az előöltés helyébe, egy kis előöltést teszünk, de a szálát nem húzzuk egészen meg. Ez volt a kezdés, ezután már az öltés egyszerűbb. A tűre föl vesszük a láncszem alsó két szálát a régi öltés felett, alanti minta szerint, a régi öltést meghúzzuk, s az utolsó előöltés helyébe szúrva, kis előöltést teszünk. Az előöltés nagysága szerint sűrűbb vagy tágabb a sor.

Ez az öltés nehéznek látszik, de érdemes a megtanulásával bajlódni,

mert kevés munkával két láncöltés sornak megfelelő hímzést kapunk. Alkalmazzuk is ezt a szép öltést mindenütt, ahol csak a mintán megfelelő tér kínálkozik.

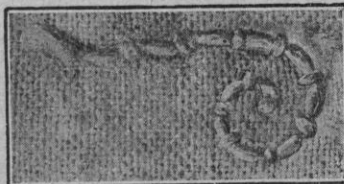
Az ürességet a buzsaíki hímzésnél csigavonalakkal, háromágú öltéssel töltik ki. A csigavonalat gépöltéssel, láncöltéssel vagy szálvezetéssel varrják, de legtöbbször „tűskézlik”.

A rózsánál a kék és piros szírom váltakozik. Szokták sárga szállal, egy öltéssel elválasztani a két színt s a szélén is körülölni.

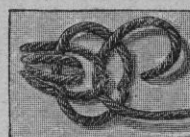
A tompaszögű rajzokat is részint kék-piros laposhímzéssel, részint váltakozva felbukkanó előöltéssel töltik ki.

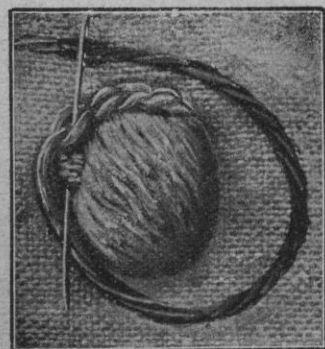
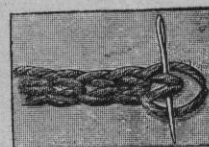
Száröltés.

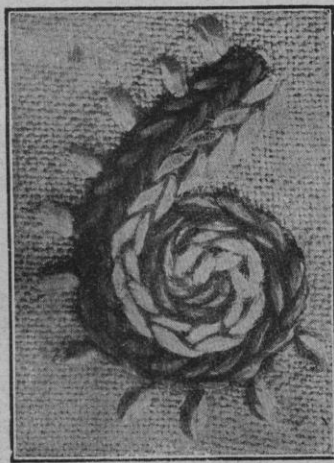
Szál-levarrás.

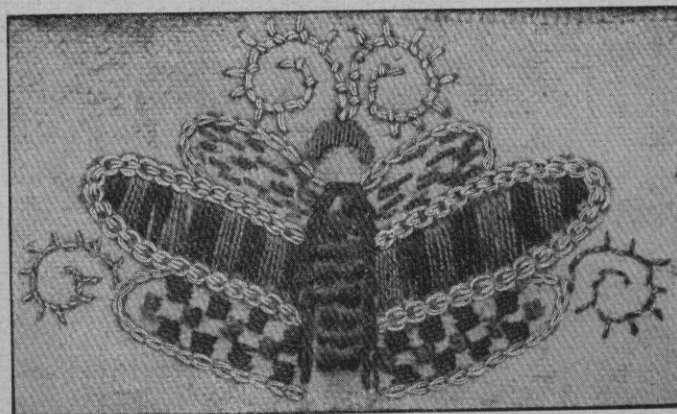
Kettős láncöltés készítése.

Láncöltéssel keretezett laposöltés.

Láncöltés.

Öltésminta a buzsaíki hímzéshez.

A GYŰJTEMÉNY TARTALMA:

1. sz. Kerek díszítőrajz. Belső, középső és külső köre külön-külön is használható.
- 2. sz. Szegélyminta, sarokkal.
3. sz. Szegélyminta, sarokkal, kettős rajza elválasztva is használható.
4. sz. Tömött párna-díszítés.
5. sz. Nagy terítő széles szegélymintája, négy része külön is használható.
6. sz. Széles, tömött szegélyminta, sarokkal.
7. sz. Ágyterítő szélére vagy párnára való rajz. Szélmintája egyszerű díszítésre alkalmas.
8. sz. Ágyterítő szélére vagy párnára való rajz. Szegélymintája felezve vagy egyben, külön is másolható.
9. sz. Terítőkre alkalmas minta. Szegélyrajza tálcakendőre, stb. használható.
10. sz. Nagy párna- vagy terítő középdísz. Gyapjúszállal hímezhetjük. A kettős vonalakat a fent leírt láncöltéssel varrjuk.

HASZNÁLATI UTASÍTÁS.

A szúrt másolatot sima oldalával pontosan rátesszük az anyagra, súlyokkal rögzítjük, a mellékelt festéket a nemezkoronggal rádörgöljük a minta érdes felére, a mintát óvatosan levesszük s a munkát denaturált szesszel gyengén bepermetezzük, vagy forró vassal, vékony papíron keresztül levasaljuk.

Ismervén az iskolai fonalasmunka oktatás nehézségeit, egy mindenképen gyakorlati segítő-eszközzel óhajtok tanítónő-társaim segítségére jönni.

Előírással, kifogástalan minták szurt másolatát adjuk a kezükbe. Egy egy füzet 6 iv kisebb-nagyobb munkával, különböző anyaggal elkészíthető, változatos mintákat tartalmaz. A füzethez mellékeljük a megfelelő leírást, a másolás módjának megjelölését s a másoláshoz szükséges kék port és nemezdörzsölőt.

A szurt másolat-gyűjtemény első füzeté a somogymegyei „buzsáki.. himzés rajzait tartalmazza. Tervbe vettük a kalotaszegi írássos-, sárközi- és magyaros lyukas-himzés gyűjteményének kiadását.

A kis füzet árát úgy szabtuk meg, hogy azt az iskolák megerősítés nélkül megvehetik. A helyes dolog mindenesetre az, ha a növendékek a munka előrajzolásai teendőit is maguk végzik az iskolában, amennyiben ez bármilyen okból nem történhetik meg, legyen az iskolának módjában jó szurt mintát adni a kereskedő kezébe, hogy azt csekély díjért a növendékek anyagára átmásolja.

Azzal a kéréssel fordulok még igen tisztelt Collegáimhoz, sziveskedjenek észrevételeik, kívánságaik közlésével segítségemre lenni, hogy a magyar leánynevelés e fontos ágában igazán "jó munkát" végezhessünk.

Ertrouyiné Birfalvy Flóra